

Ngoenz daihngeih, daxdaiq daenj gouh haiz gaijfanghaiz de, gou couh vuenh hwnj gouh haizbuenqdoengj iq de cawx hawj gou haenx, gaem diuz hanz iq ndeu, diuqdwkdwk riengz de ok dou, sim’angq dangqmaz bae, couh lienz gij haexvaiz gwnz namh lienzdaemh bungz daengz haenx, cungj lumj dwg daengngoenz ciuq dwk ndatfofo nei.

Byaij youq gyang bya, giz roen bya daemq raez, ciengz raen gij gumz raemx nya’nyoeknyoek haenx. Gou couh dawz gyauej hanz ndeu cap haeuj ndaw namh bae, ciq rengz baez saet, lumj duzlingz nei ndonj daengz doiqnaj.

Miz baez ndeu din cij ngamq ded namh, duz ngwz ndeu “swzluz” baez ndeu daj laj din gou fwt couh cung okdaeuj, caenhguenj mbouj haeb deng gou, hoeng gou lij dwglau dwk hemqnga’nga, gaen–dwk couhdwg daejngaungau, daej baenz lueg saenz bae.

Saek yaep ndeu, aen gemh yienzbonj mbouj miz vunz haenx, couh neix hwnj de roengz gizgiz yiengj gij sing “sisi coepcoep”. Miz bajsimj bok oij liux damq ok gyauej daeuj haenx, miz aulungz gyang hwet raek dwk mid luenh daj gwnz faexcoengz nod roengzdaeuj, lij miz daeggo ranznden youq gwnz ndoi doiqnaj bin hwnj gwnzlaeng duzvaiz ndwn hwnjdaeuj hemqhuhu:“Bouxlawz ha? Baenzlawz la?” “Miz mbouj miz saeh ha?” “Aeu mbouj au bangcoengh?”

Daxdaiq doq got gou lox gou, doq muengzfwtfwt han gyoengq beixnuengx gvansim haenx:“Mbouj miz saeh mbouj miz saeh. Raen duz ngwz ndeu, lwgnyez deng hwk daengz lo. Gyo’mbaiq daihgya.”

Gak boux beixnuengx “oo” han geij sing le, seiqhenz youh menhmenh caemrwg.

Ciep roengzdaeuj youq gwnz loh, daxdaiq doq yien gou, doq naihsim gienq gou, youq gwnz bya, danghnaeuz caen ok gijmaz saeh, cijaeu roengzrengz hemq gouq, gyoengq beixnuengx mbanjranz couh daeuj bang. Hoeng hix mbouj ndaej luenh swenj, mboujnex couh dem mazfanz hawj bouxwnq. Mwhhaenx, gou mbouj rox gij eiqsei daxdaiq, daengz laeng gou youq ndaw gobwnj yawjraen le 《Manaez Daeuj Lo》, cij rox aen dauhleix doxdoengz, daxdaiq gaenq gangj hawj gou dingq.

Yienznaeuz dwg hwnj bya bae dwk fwnz, hoeng dingzlai seizhaeuh, dou doengh gij lwgnyez neix cungj dwg dawz gij nyefaex roz go faexcoengz–riengmax sanq doek gwnz deih haenx gip hwnjdaeuj,

第二天,外婆穿上她的解放鞋,我则换上她给我买的小雨靴,抓着小扁担,连蹦带跳地跟着她出门,心情美上了天,就连地上接连遇到的牛屎堆,都太阳般四射着热力。

行走在山间,山路低缓的地方,常见那些长满杂草的小水洼。我便将扁担的一头插进地里,借力一跳,野猴般蹿到对面。

有一次脚才刚着地,一条蛇哧啦一下从我脚下唰地冲了出来,尽管没有咬向我,可是我还是吓得哇啦乱叫,紧跟着就是一阵接着一阵震彻山谷的哭号。

没一会,原本四下无人的山坳,便此起彼伏地从四面八方响起了窸窸窣窣的声响。有拨开甘蔗探出头来的婶娘,腰间别着刮刀从松树上滑下来的叔伯,还有邻家的哥哥在对面的山坡爬到牛背上站起来大声地呼喊:“谁啊?怎么了?”“有没有事啊?”“要不要帮忙?”

外婆一边抱着我哄,一边忙不迭地回应乡亲们的关切:“没事没事。见了条蛇,孩子吓到了。谢谢大家。”

乡亲们“哦哦”地回应了几声后,四野又渐渐归于平静。

接下来的路上,外婆一边牵着我,一边耐心地告诫我,在山上,如果真发生什么事,只要大声地呼救,就会有乡亲们来帮忙。但是也不能乱喊,否则会给别人添麻烦。那时候,我不明白外婆的意思,等到后来我在课本上看到了《狼来了》,才发现相同的道理,外婆早已经讲给我听。

虽说是上山砍柴,但大多时候,我们这些孩子都是将地上散落的马尾松的枯枝捡起来,拢成一堆,或是用镰刀去割些五加木,摊在某处晾晒,等到过几日晒干变硬变轻了,再回来砍些藤条将柴火扎紧,挑回家中。

村里人都默守着这个规矩,知道放成一堆的是别人砍好的柴,从不去动。若是有时候下雨,还会帮着将柴收到山间的雨棚下,待到回村挨个传话,说村口左边第三个坳,那个被雷劈过的树下面,有一堆柴,不知道是谁家的,但是他们已经帮移到某某地方,让那人下次上山自己去找。

即便是没有这不成文的规矩,我也从不担心我砍的柴被人收走,因为我往往没折腾几下,就被别的事物分散了注意力。有时候是因为那些藏在灌木丛里“咕咕咕”叫的斑鸠,有时因为发现一只五彩流光的金龟子,但大多时候是为了寻些野花野果,忘掉了原本上山的初衷。

比起那些胖乎乎,但是吃多随时让人蹲厕所蹲到脚麻的糍子果,我更喜欢的是金樱花的果实。金樱花浑身是刺,清明的时候开大朵大朵的白花,待到结果时,果实上也全是小刺。我通常先用镰刀挥过去,砍下一大把,然后再一颗颗小心地切下来,用刀面按着,在地上滚一遍,再捡起来,拿到石头上搓平刺下的毛刺,接着在衣角上擦擦,就往嘴里塞。特甜!

有时候我一个人找着玩着,一回头,来路就被顽皮的大山藏到了林深草密里。我慌了神,像被玻璃挡住了去路的苍蝇,没头没脑地四下乱跑乱撞,大声疾呼着:“外婆!外婆!”

大山像是察觉到了我的害怕,跟着我一起大喊:“外婆婆婆……”

没一会便会有响亮的回应声:“哎,哎哎哎——你在哪哪哪——”

在大山不断往返传递着我们的讯息后,外婆蓝色的头巾便会从摇曳的草丛中渐露出一角,指引我方向。

只要上山,午饭往往都是在山里解决。每当日到中天,外婆便会从篮子里拿出装饭菜的铝饭盒,找一块稍平整的石头坐下,然后看看四周的山上有没有同样在干活的乡亲,然后大声地招呼对方。叫对方过来共享。哪怕我们的饭盒里只装了一点米粥以及几块腌萝卜和酸荔头。

gyonj baenz dong, roxnaeuz dwg yungh liemz bae gvej di faex vujgyahbiz, bu youq saek giz langh dak, caj gvaq geij ngoenz dak hawq bienq ndongj bienq mbaeu lo, caiq dauqma raemj di gaeu ndeu haed ndaet gij fwnz haenx, rap ma ranz.

Vunz ndaw mbanj hix gag nyinh souj aen gvigawj neix, rox coq baenz dong haenx dwg gij fwnz bouxwnq raemj ndei, coengzlaiz mbouj bae doengh. Danghnaeuz mizseiz fwn doek, lij rox bang sou gij fwnz daengz laj bungzfwng gyang bya, caj daengz mwh dauq mbanj boux rangh boux cienz vah, naeuz bak mbanj baihsuix aen gemh daihsam, youq laj ndaek faex deng byaj bag gvaq haenx, miz dong fwnz ndeu, mbouj rox dwg gaiq ranz lawz, hoeng gyoengqde gaenq bang senj daengz gizlawz gizlawz, hawj boux de baezlaeng hwnj bya gag bae ra.

Couhcinj mbouj miz yiengh gvigawj mbouj baenz saw neix, gou hix mbouj yousim gou raemj gij faex haenx deng vunz au bae, aenvih gou ciengzseiz mbouj fanfoek guh geij baez, couh deng gij saeh wnq faensanq cawqeiq liux lo. Mizseiz dwg aenvih doenghgij roegraeu ndoj youq ndaw byoz faexcaz “gueg gueg gueg” heuh dwk, mizseiz dwg aenvih fatyienh duzmboenj ronghsaek myigmyig ndeu, hoeng dingzlai seizhaeuh dwg vihliux ra vacwx makcwx, lumz gij simmuengh codaeuz hwnj bya bae caez.

Caeuq gij maknim bizbodbod gwn lai seizseiz hawj vunz maeuq youq diengzhaex naenghyung baenz ga maz bae haenx, gou engq haengj makvengj. Vavengj daengx ndang miz oen, mwh cingmingz hai duj va hau hunghung bae, caj daengz mwh dawz mak, gwnz mak hix cungj dwg oen iq. Gou bingzciengz sien yungh liemz vad gvaqbae, raemj daihbaj roengzdaeuj, yienzhaeuh caiq naed dem naed siujsim gvej roengzdaeuj, yungh naj mid gaemh dwk, youq gwnz deih ringx baez ndeu, youh gip hwnjdaeuj, dawz bae gwnz rin nu bingz gij oen bwn lw haenx, liuxle yungh din buh cat, couh oet haeuj bak bae. Van dangqmaz!

Mizseiz gou boux vunz ndeu rara caemzcaemz, baez nyeux gyauej, roen daeuj couh deng aen bya hung manzgyaengj yo haeuj ndaw ndoeng laeg nya mwn de bae. Gou simvueng lo, lumj duz nengznayen deng bohliiz dangj roen nei, luenhlulu buet neix buet haenx, hemqhuhu naeuz:“Daxdaiq! Daxdaiq!”

Goengqbya lumj rox gou dwglau nei, caeuq gou doengzcaez hemq: “Daxdaiq daiq daiq……”

Mbouj yaep ndeu couh miz sing yiengj han naeuz: “Ei, ei ei ei——Mwngz youq gyawz gyawz gyawz——”

Bya hung mboujduenh baedauq cienzsoengq gij saenqsik dou liuxle, sujbaq gyauej saek lamz daxdaiq couh daj ndaw byoz nya laeuh ok gaeu ndeu daeuj, dazyinx gou guhlawz byaij.

Cijaeu hwnj bya, haeuxringz cungj dwg youq ndaw bya gwn. Baez daengngoenz daengz gyang mbwn, daxdaiq couh daj ndaw swx dawz aen hablij cang byaek haeux haenx, ra gonj rin bingz ndeu naengh roengzdaeuj, liuxle yawjyawj gwnz bya seiqhenz miz mbouj miz gij beixnuengx doengz–yiengh guh hong, miz couh hemq de. Hemq de gvaqdaeuj doengz gwn haeux. Couhsuenq ndaw habhaeux dou cij cang mizdi cuk caeuq geij gaiq lauxbaeg soemj caeuq suenq saemj.